

Mníchovský astronomický sborník Václava IV. Astronom pozoruje hvězdné nebe.

SAMOSTATNÁ PRÁCE

1. Jak charakterizují Staré letopisy české počátek vlády Václava IV.? Co považoval jejich autor za znamení bohatství a prosperity země?
2. Pokuste se nalézt z obrazové dokumentace doklad o pokračující hospodářské stabilitě za vlády Václava IV.
3. Čím zdůvodňují Staré letopisy české odpor panstva proti králi Václavu IV.? Jsou uvedené důvody přesvědčivé?
4. Které složky společnosti považoval Václav IV. za svou oporu a proč?
5. Jaká stanoviska zaujímali ve sporech krále Václava IV. jeho nejbližší příbuzní?

MŮŽETE SI PŘEČÍST

Svědectví pramenů

Havránek B., Daňhelka J. (vyd.), Nejstarší česká rýmovaná kronika tak řečeného Dalimila, Praha 1957
 * Bláhová M., Pavel J., Merlík R. (vyd.), Kroniky doby Karla IV., Praha 1987
 * Pavel J. (vyd.), Karel IV. Vlastní životopis, Praha 1978
 * Staročeská kronika tak řečeného Dalimila, Praha 1988
 * Tříška J. (vyd.), Předhusitské bajky, Praha 1990.

Poznatky historiků

Fiala Z., Předhusitské Čechy 1310 až 1419, Praha 1968
 * Graus F., Dějiny venkovského lidu v Čechách v době předhusitské 2, Praha 1957
 * Kalista Z., Karel IV. Jeho duchovní tvář, Praha 1971
 * Kavka F., Vlášda Karla IV. za jeho císařství 1, 2, Praha 1993
 * Kavka F. (kol.), Stručné dějiny University Karlovy Praha 1964
 * Kotal A., České gotické umění, Praha 1972
 * Lehár J., Nejstarší česká epika, Praha 1983
 * Mezník J., Praha před husitskou revolucí, Praha 1993
 * Spěváček J., Jan Lucemburský, Praha 1991
 * Spěváček J., Král diplomat, Praha 1982
 * Spěváček J., Karel IV. Život a dílo 1316 až 1378, Praha 1988

ho papeže. Spor měl řadu fází; královi stoupenci pustošili arcibiskupské statky, arcibiskup vyhlášoval klatbu nad královými úředníky. Spor vyvrcholil po násilné smrti generálního vikáře Jana z Pomuku útekem Jana Jenštejna z Čech a jeho rezignací na arcibiskupský úřad.

Konflikt s arcibiskupem byl jen jednou z oblastí vnitropolitického boje. Daleko závažnější ohrožení královské moci představovalo nepřátelství mezi králem a panstvem. Kromě jiného vyvolávaly nespokojenost panstva změny v nejvyšších dvorských úřadech, z nichž byli postupně vytlačováni příslušníci nejmocnějších rodů. Jejich nevěli rovněž vyvolávala pasivita Václava IV. v říšských záležitostech. Opoziční síly nacházely porozumění i u některých Lucemburků, jmenovitě u markraběte Jošta a u bratra krále, uherského krále Zikmunda. Celkové oslabení královské moci dávalo vysoké šlechtě volnou ruku v regionech. Vytvářela se místní šlechtická seskupení, která sloužila k bezostyšnému prosazování dílčích zájmů jejich nejmocnějších členů. V jižních Čechách působila skupina vedená Rožmberky, pány z Hradce a Landštejna, Břeňkem ze